

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 11Csp/67/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622203738
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Červenková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6622203738.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec, sudkyňou JUDr. Katarínou Červenkovou, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Ján Šoltés, s.r.o., Advokátska kancelária so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava proti žalovanému: Q.. Y. W., K.. XX.XX.XXXX, I. O. J., K. XXXX/XX, štátny občan SR, o zaplatenie 483,21 € s prísl., takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu v celom rozsahu z a m i e t a .
- II. Žalovanému sa právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.09.2022 sa žalobca (pôvodne Všeobecná úverová banka, a.s.) domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 483,21 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania.

2. Žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 664,29 Eur na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve (mobilný telefón). Kúpna cena tovaru bola 664,29 Eur a žalovaný pri podpise uhradil akontáciu vo výške 0 Eur. Na zvyšok kúpnej ceny žalobca poskytol žalovanému pôžičku. Podľa Zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 20-tich mesačných splátkach v sume 36,54 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 730,80 Eur. Do podania žaloby žalovaný z vyššie uvedenej sumy uhradil 219,24 Eur.

Nakoľko žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas v súlade so zmluvou a podmienkami v zmluve, listom zo dňa 29.12.2019 - Predžalobná upomienka vyzval žalobca žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní a súčasne ho upozornil na možnosť zosplatnenia úveru. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil, preto žalobca dňa 19.02.2020 úver zosplatnil, o čom žalovaného informoval listom z 22.02.2020 - Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru.

Žalobca v žalobe uvádza, že k zosplatneniu úveru došlo vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením, pričom splátka uvedená v predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou a neurčuje začiatok plynutia premlčacej lehoty. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 499,-Eur.

Žalobca si zároveň uplatnil z dlžnej sumy aj zákonné úroky z omeškania, a to od 6.dňa nasledujúceho po oznámení vyhlásenia okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní.

3. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení priložil k podanej žalobe Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere (Quatro), Obchodné podmienky Quatro,

Predžalobnú upomienku z 29.12.2019 spolu s ftk. doručenkou, Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, prehľad splátok a úhradu klienta.

4. Na základe podanej žaloby a predložených listinných dôkazov súd vo veci vydal platobný rozkaz, sp.zn. 11Csp/67/2022 - 56 zo dňa 19.10.2022, ktorý sa však nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk, preto ho súd postupom podľa ustanovenia § 266 ods. 3 Civilného sporového poriadku zrušil.

Z dôvodu neznámeho pobytu žalovaného, súd doručoval žalovanému žalobu spolu s procesnou výzvou na vyjadrenie sa zverejnením oznámenia o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu podľa § 116 ods. 2 CSP a s § 141 Vyhlášky č. 543/2005 Zb.z. .

5. Písomným podaním doručeným súdu dňa 12.04.2023 právny zástupca žalobcu požiadal súd, aby pripustil zmenu účastníkov na strane žalobcu tak, že namiesto súčasného žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. bude ako žalobca v spore vystupovať jeho právny nástupca Intrum Slovakia, s.r.o..

6. Podľa § 80 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.), ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli. Súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinností, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované. Ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku dňu jeho vstupu.

7. Na základe návrhu právneho zástupcu žalobcu a predložených listinných dôkazov (Oznámenie o postúpení, Dodatok k Rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok) súd konštatujúc, že po začatí konania došlo k postúpeniu pohľadávky na právneho nástupcu, uznesením sp.zn. 11Csp/67/2022 - 111 zo dňa 13.04.2023 rozhodol tak, že zmenu na strane žalobcu pripustil, z konania vystúpil pôvodný žalobca Všeobecná úverová banka a na jeho miesto vstúpil jeho právny nástupca Intrum Slovakia, s.r.o..

8. Výzvou zo dňa 15.05.2023 súd požiadal žalobcu, aby do 10 dní od doručenia výzvy preukázal splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Zb.z. o bankách, t.j. doručenie výzvy banky žalovanému na zaplatenie celej zosplatennej pohľadávky pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky.

Na výzvu súdu reagoval žalobca písomným podaním doručeným súdu dňa 06.06.2023, v ktorom uviedol, že považuje výzvu zo dňa 29.12.2019 za výzvu banky pred postúpením pohľadávky a teda má za to, že zákonné podmienky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách boli splnené. Žalobca tiež uviedol, že jeho právny predchodca výzvu zo dňa 29.12.2019 zasielal formou doporučenej poštovej zásielky, pričom žalovaný si v odbernej lehote predmetnú výzvu neprevzal.

9. Podľa § 297 písm. b) CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

10. Podľa § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

11. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

12. V zmysle citovaných zákonných ustanovení súd nenariadil na prejednanie veci samej ústne pojednávanie, keďže hodnota sporu bez príslušenstva nepresahuje sumu 1000,-Eur, ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán považuje za nesporné. V súlade s ustanovením § 297 CSP súd vec prejednal a rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil dňa 26.06.2023. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu v zákonnej lehote. Sporové strany na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomné.

13. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi súčasť spisu, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav:

14. Právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere Quatro, na základe ktorej poskytol žalovanému viazaný spotrebiteľský úver vo výške 664,29 Eur na kúpu tovaru - mobilný telefón Samsung Galaxy S10 G.

Podľa úverovej zmluvy sa žalovaný zaviazal splácať pôžičku v pravidelných 20-tich mesačných splátkach v sume 36,54 Eur až do celkovej sumy pôžičky vo výške 730,80 Eur, pri ročnej úrokovej sadzbe: 12,13%, RPMN: 12,13% a celkovými nákladmi spotrebiteľa: 66,51 Eur.

15. Podľa Čl. 10 bodu 10.2 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je banka oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok úveru, žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky pred dátumom konečnej splatnosti úveru, ktorá sa stane okamžite splatnou, t.j. vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru, ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

16. Z úverového účtu žalovaného súd zisťuje, že žalovaný z poskytnutého úveru uhradil celkovo 219,24 Eur, a to splátkami zo dňa 06.08.2019 v sume 36,54 Eur, dňa 11.10.2019 v sume 36,54 Eur a dňa 03.04.2020 v sume 146,16 Eur. Žiadne ďalšie splátky žalovaný neuhradil. Poslednou uhradenou splátkou pred zosplatením úveru bola teda splátka z 11.10.2019 v sume 36,54 Eur. Do zosplatenia úveru žalovaný uhradil 2 x 36,54 Eur, čo predstavuje celkom 73,08 Eur.

17. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 29.12.2019 s názvom: „Predžalobná upomienka“ upozornil žalovaného na nedoplatok v celkovej výške 109,62 Eur ako aj na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v prípade neuhradenia dlžných splátok najneskôr do 05.02.2020. Pripojenou ftk. doručenkou žalobca preukázal, že sa uvedená výzva dostala do dispozičnej sféry žalovaného.

18. Písomným podaním: „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ zo dňa 22.02.2020, právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému zosplatenie celého úveru a zároveň ho požiadal o úhradu celého dlhu.

19. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, účinného ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, t.j. k 08.07.2019, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

20. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

22. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

23. Zmluva o spotrebiteľskom úvere, z ktorej žalobca vyvodzuje svoj nárok je zmluvou o úvere v zmysle ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, a patrí medzi tzv. absolútne obchody, v zmysle ustanovenia § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka. Nakoľko právny predchodca žalobcu poskytol úver v rámci predmetu svojho podnikania, a žalovaný v uvedenom zmluvnom vzťahu vystupuje ako spotrebiteľ, teda fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania, obe zmluvné strany spĺňajú definíciu veriteľa a spotrebiteľa v zmysle ustanovenia § 2 písm. a, b, zákona č. 129/2010 Zb.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, a zároveň aj definíciu dodávateľa a spotrebiteľa podľa ustanovenia 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, preto Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru je spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a na daný právny vzťah je potrebné aplikovať v záujme ochrany práv spotrebiteľa aj zákonné ustanovenia Občianskeho zákonníka.

24. Nakoľko ide o konanie s ochranou slabšej zmluvnej strany - spotrebiteľa, súd bol povinný z úradnej povinnosti posúdiť nielen obsah úverovej zmluvy, či obsahuje všetky obligatórne náležitosti, ale aj (ne)účinnosť zosplnenia úveru, nakoľko táto skutočnosť je právne významná aj pre posúdenie premlčania a platnosti postúpenia pohľadávky na nebankový subjekt. Po posúdení obsahu zmluvy súd konštatuje, že zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa zákona 129/2010 Zb.z., preto nie je možné z tohto dôvodu konštatovať jej bezúčinnosť a bezpoplatkovosť.

25. Čo sa týka posúdenia (ne)účinnosť zosplnenia úveru, žalovaný mal uhradiť prvú splátku úveru dňa 20.08.2019 a každú ďalšiu splátku vždy k 20.dňu v mesiaci.

K mimoriadnemu zosplateniu úveru môže veriteľ pristúpiť po splnení zmluvných a zákonných podmienok tzn., že zosplatenie úveru musí byť dojednané v zmluve, resp. v obchodných podmienkach, ktoré sú súčasťou zmluvy a zároveň aj v súlade so zákonnými podmienkami.

Žalobca predložením Zmluvy o spotrebiteľskom úvere preukázal, že jeho právny predchodca ako veriteľ bol oprávnený v zmysle Čl. X. bodu 10.2 vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru v prípade, ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace.

Z prehľadu splátok a úhrad klienta vyplýva, že žalovaný pred zosplatením úveru uhradil len 2 splátky, a to dňa 06.08.2019 a dňa 11.10.2019.

Zákonnou podmienkou vyhlásenia mimoriadnej splatnosti je dodržanie postupu určeného v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, kedy veriteľ môže uplatniť svoje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, keď súčasne upozorní spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Právny predchodca žalobcu predžalobnou upomienkou zo dňa 29.12.2019 upozornil žalovaného na omeškanie splátok v celkovej výške 109,62 Eur a zároveň aj na možnosť zosplatenia úveru. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pristúpil až dňa 22.02.2020, čo vyplýva z Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (č.l. 36 spisu). Napriek tomu, že Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti nešpecifikuje kvôli ktorej splátke pristúpil k zosplateniu úveru, žalobca v podanej žalobe uvádza, že využil oprávnenie na zosplatenie úveru vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Zosplatenie úveru je právom, nie však povinnosťou veriteľa a vyvoláva ďalšie právne následky, t.j. stratu možnosti dlžníka splácať poskytnutý úver v dojednaných splátkach a určuje aj ďalší režim jednotlivých splátok v súvislosti s posúdením premlčania jednotlivých splátok. Z uvedených dôvodov by tento právny úkon smerujúci k zosplateniu mal byť dostatočne určitý, aby už z neho bolo možné jednoznačne vyvodiť, pre ktorú nezaplatenú splátku veriteľ k zosplateniu pristúpil, a to aj z dôvodu právnej istoty oboch účastníkov zmluvného vzťahu.

Je zrejmé, že právny predchodca žalobcu takto nepostupoval a samotná Výzva podľa § 53 ods. 9, ani Oznámenie o zosplatení úveru neuvádzajú, pre ktorú konkrétnu splátku veriteľ k mimoriadnemu zosplateniu pristúpil. Súd nie je povinný túto skutočnosť sám dedukovať, preto vyzval žalobcu na oznámenie konkrétnej splátky, ktorá zosplatenie vyvolala. Žalobca za túto splátku označil splátku bezprostredne pred zosplatením úveru, a teda splátku z 20.01.2020, nakoľko podľa žalobcu k zosplateniu pristúpil dňa 19.02.2020 a o zosplatení informoval žalovaného listom zo dňa 22.02.2020.

26. Na základe vyššie uvedeného súd konštatuje, že k zosplateniu úveru nedošlo postupom súladným s ustanovením § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ splátkou, ktorá vyvolala zosplatenie bola podľa žalobcu splátka z 20.01.2020, pri účinnom zosplatení by musel byť s uvedenou splátkou dlžník v omeškaní počas nasledujúcich troch mesiacov, t.j. počas mesiaca 02/2020, 03/2020,

04/2020 a až následne do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, t.j. do 20.05.2020, by bol veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Pokiaľ veriteľ pristúpil k zosplatneniu úveru pre splátku z 20.01.2020 už dňom 19.2.2020, resp. 22.02.2020 ako to vyplýva z Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, nebola splnená zákonná podmienka podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka, a to omeškanie veriteľa po dobu 3 mesiacov pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru.

Na uvedenom závere nemení nič ani skutočnosť, že dlžník bol v omeškaní nielen so zaplatením splátky z 20.01.2020, ale aj predchádzajúcich splátok, keďže sám veriteľ určuje, pre ktorú z omeškaných splátok sa rozhodne úver zosplatiť a pre túto splátku musia byť dodržané nielen zmluvné, ale aj zákonné podmienky (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24.11.2022, sp.zn. 11CoCsp/21/2022).

Na základe vyššie uvedeného súd uzatvára, že k účinnému zosplatneniu úveru nedošlo, preto zostalo právom žalovaného aj naďalej poskytnutý úver splácať v zmysle zmluvných dojednaní, vždy k 20.dňu v mesiaci, až do konečnej splatnosti úveru.

27. Podľa § 17 ods. 1/ zákona č. 129/2010 Zb.z. o spotrebiteľských úveroch s účinnosťou ku dňu postúpenia pohľadávky, t.j. k 17.03.2023, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

28. Podľa § 17 ods. 2/ zákona č. 129/2010 Zb.z. o spotrebiteľských úveroch, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a

b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu 21aa) spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

29. Podľa § 92 ods. 8/ zákona č. 483/2001 Zb.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

30. Postúpenie pohľadávky (cesia) je všeobecne upravená v ustanovení § 524 Občianskeho zákonníka a spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu) vstúpi nový veriteľ (postupník) na základe Zmluvy uzavretej medzi nimi. Postúpením pohľadávky teda dochádza k zmene v osobe veriteľa tak, že novým veriteľom sa stáva postupník a nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami ňou spojenými. Pri tzv. bankových úveroch, kde postupcom je banka, je pre platné postúpenie pohľadávky zároveň nutné dodržiavať podmienky upravené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Zb.z. o bankách. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Zb.z o bankách, môže byť iba taká pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej výzvy potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Tieto predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné

postúpenie banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z uvedeného teda vyplýva, že banka je oprávnená postúpiť peňažný záväzok až vtedy, ak je dlžník aktuálne, napriek písomnej výzvy banky v omeškaní o viac ako 90 kalendárnych dní.

V tejto súvislosti súd poukazuje na právny názor vyslovený Najvyšší súdom SR, sp.zn. 1Cdo/147/2017 z 24.04.2018, na ktorý nadväzuje rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 7Cdo/26/2017, kedy nerešpektovanie zákonnej úpravy § 92 ods. 8 Zákona o bankách má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom a spôsobuje nedostatok prechodu žalobou uplatneného práva na postupníka, a teda i nedostatok jeho aktívnej vecnej legitímácie.

31. V zmysle vyššie uvedeného je zrejmé, že predpokladom platného postúpenia pohľadávky je splatnosť pohľadávky, či už v dôsledku konečnej splatnosti, alebo účinného zosplatnenia pohľadávky a zároveň kvalifikovaná výzva dlžníkovi upozorňujúca ho na neplnenie si svojich zmluvných povinností s možnosťou okamžitého zosplatnenia pohľadávky a postúpenia pohľadávky na iný subjekt. Banka teda nemôže postúpiť nebanke živý úver, ale len pohľadávky z ukončeného úveru a zo živého úveru môže postúpiť len splátky, ktoré sú už splatnými.

32. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že hoci nedošlo k účinnému zosplatneniu úveru, v čase postúpenia pohľadávky už bola naplnená prvá podmienka podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách v spojení s § 17 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch (splatnosť úveru), keďže v čase postúpenia pohľadávky nastala konečná splatnosť úveru v zmysle Zmluvy o spotrebiteľskom úvere (prvá splátka splatná dňa 20.8.2019, doba trvania zmluvy 20 mesiacov, postúpenie pohľadávky k 17.3.2023)

33. K platnému postúpeniu pohľadávky však zákon vyžaduje aj naplnenie druhej podmienky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a to zaslanie predchádzajúcej výzvy potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Doručenie takejto výzvy žalovanému žalobca v konaní nepreukázal, a teda nesplnil tento zákonný predpoklad pre platné postúpenie pohľadávky, ktoré musí byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Žalobca v konaní uviedol, že za túto výzvu považuje výzvu zo dňa 29.12.2019, t.j. predžalobnú upomienku, ktorú právny predchodca žalobcu zaslal žalovanému pred zosplatnením úveru.

Postupca, ktorému bola pohľadávka bankou postúpená, je povinný tvrdiť aj preukázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku, a napriek tomu zostal dlžník v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Pre splnenie tejto podmienky je nevyhnutné, aby sa uvedená písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka. Písomná výzva podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia zosplatnenej pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou, aj bez súhlasu jej klienta po uplynutí zákonom stanovenej lehoty minimálne 90 kalendárny dní. Takouto výzvou však nemôže byť výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ani samotné Oznámenie o zosplatnení úveru, ale predpokladá sa výlučná a samostatná písomná výzva banky, že je klient v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/266/2020 z 31.03.2022 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/75/2020 z 27.10.2022).

Hoci zákon o bankách nevyžaduje, aby banka presne citovala ustanovenie § 92 ods. 8, ani povinnosť banky žalovaného upozorniť na možnosť postúpenia pohľadávky na iný subjekt, podľa názoru súdu je účelom tejto výzvy práve ochrana klienta pred postúpením bankovej pohľadávky nebankovému subjektu, preto je nevyhnutné, aby bol dlžník na možnosť postúpenia v takejto výzve upozornený. Ide o minimálnu požiadavku na splnenie účelu uvedeného v ustanovení § 92 ods. 8 Zákona o bankách, pričom táto výzva by mala nasledovať až po zosplatnení predmetného úveru.

Pokiaľ žalobca považoval za túto výzvu, výzvu podľa § 53 ods. 9 OZ, túto výzvu súd nemôže akceptovať ako kvalifikovanú výzvu podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18.03.2021, sp.zn.: 11CoCsp/3/2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13.05.2021, sp.zn.: 12CoCsp/36/2020).

34. Nakoľko žalobca v konaní nepreukázal splnenie podmienky, t.j. doručenie výzvy podľa § 92 ods. 8 prvej vety Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky, samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa tejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na neplatnosť ktorej je súd povinný ex offio prihliadať, a to aj bez námietky žalovaného. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že súd po splnení procesných podmienok pripustil uznesením, sp.zn. 11Csp/67/2022 - 111 z 13.04.2022 zmenu na strane žalobcu, nakoľko v tomto prípade súd len skúma, či nastala právna

skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práva na iného, a či táto skutočnosť nastala po začatí konania. Posúdenie toho, či k prevodu alebo prechodu práva skutočne aj došlo, je vyhradené až rozhodnutiu vo veci samej, a to pri skúmaní vecnej legitímácie účastníka konania (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28.02.2008, sp.zn. 3Cdo/251/2006).

35. Súd právne uzatvára, že zo strany právneho predchodcu žalobcu neboli splnené zákonné podmienky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a z tohto dôvodu ani následný právny úkon - postúpenie pohľadávky nie je platným právnym úkonom podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho žalobca nemá aktívnu vecnú legitímáciu v konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené, súd žalobu z dôvodu absencie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní spôsobenej neplatnosťou zmluvy o postúpení pohľadávky zamietol.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Žalovaný mal v konaní plný úspech, keďže súd žalobu v celom rozsahu zamietol a patrilo by mu právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu, no nakoľko si žalovaný v konaní žiadne trovy neuplatnil, ani mu zo spisu nijaké nevyplývajú, súd mu právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd v Lučenci, Dr. Herza 14.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na trovy toho, kto odvolanie podal.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.